

Ústavní principy bezpečnosti 2023

Bakalářský program

Zkouškové okruhy

1. Ústavní vymezení bezpečnosti státu, co se ústavně rozumí bezpečností státu. Kdo nese za ni odpovědnost. Rozdíl mezi zajištěním individuální bezpečnosti a bezpečnosti státu.
2. Předcházení konfliktům, jak jsou definovány a členěny naše bezpečnostní zájmy. Typologie protivníků, kteří nás ohrožují na počátku 21. století.
3. Formy vlády v demokratických státech: parlamentní, prezidentská, poloprezidentská – jak se liší zejména v exekutivní složce státní moci
4. Základní charakteristika ústavního systému České republiky. Forma vlády, charakteristika Ústavy, základní vymezení pravomocí ústavních orgánů.
5. Poslanecký a senátorský mandát. Pojem volného mandátu. Rozsah indemnity a imunity členů Parlamentu.
6. Zákonodárny proces v Poslanecké sněmovně a v Senátu. Schvalování běžných a ústavních zákonů. Vyjadřování souhlasu s ratifikací mezinárodních smluv.
7. Role Parlamentu v oblasti bezpečnosti, jakou roli hrají Poslanecká sněmovna a Senát. Vysílání ozbrojených sil do zahraničí a povolení pobytu cizích ozbrojených na území ČR, kdo rozhoduje.
8. Pravomoci prezidenta republiky. Postavení prezidenta republiky jako vrchního velitele ozbrojených sil.
9. Postavení vlády jako vrcholného orgánu výkonné moci, zejména v oblasti zajištění bezpečnosti státu.
10. Bezpečnostní rada státu. Ústřední krizový štáb.
11. Ústavní principy územní samosprávy. Orgány obcí a krajů se zřetelem k bezpečnostním aspektům.
12. Ústavní soud. Složení a pravomoci. Řízení o ústavních stížnostech.
13. Co se rozumí krizovým stavem, proč se vyhláší a proč je třeba mít ústavní právní úpravu pro vyhlášení krizových stavů. Jakými ústavními principy se krizový stav řídí. Kdo nese odpovědnost za vyhlášení krizových stavů.
14. Nouzový stav, kdo ho vyhláší a za jakých podmínek. Teritoriální vymezení. Podmínky jeho trvání. Prodlužování stavu.
15. Stav ohrožení státu, kdo ho vyhláší a za jakých podmínek. Podmínky jeho trvání.
16. Válečný stav, kdo ho vyhláší a ze jakých podmínek. Podmínky jeho trvání.
17. Jaké povinnosti, a jaké nároky osob (fyzických a právnických) vznikají v důsledku vyhlášení krizových stavů. Jaká je odpovědnost orgánů krizového řízení.
18. Ozbrojené síly, jak jsou vymezeny ústavně a právně, komu jsou podřízeny, kdo je úkoluje a jak se vykonává státní správa v ozbrojených silách.

19. Ozbrojené sbory, jak jsou vymezeny a členěny ústavně a právně, komu jsou podřízeny, kdo je úkoluje a jak se vykonává státní práva v ozbrojených sborech.
20. Bezpečnostní rada státu, její poslání a postavení. Jak funguje, její pracovní orgány.
21. Ústřední krizový štáb, jeho složení, role a poslání a fungování.
22. Zpravodajské služby a jejich vztah k prezidentu republiky a vládě. Jejich poslání a rozdělení. Kdo a jak služby úkoluje a řídí.
23. Kontrola zpravodajských služeb ze strany Poslanecké sněmovny. Které orgány a jak kontrolují zpravodajské služby.
24. Ochrana utajovaných informací, stupně prověření, kdo a koho prověřuje, osoby určené ze zákona pro styk s utajovanými informacemi.
25. Ratifikace mezinárodních smluv. Postavení mezinárodních smluv v ústavním a právním řádu České republiky. Vztah práva Evropské unie a práva národního.
26. OSN a její role jako nástroj kolektivní bezpečnosti, Rada bezpečnosti OSN, její pravomoc a poslání.
27. NATO, historie vzniku organizace, dnešní význam organizace, způsobu rozhodování, aplikace zejména čl. 4 a 5 Severoatlantické smlouvy. Financování NATO, přímé a nepřímé, orgány NATO.
28. Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU, její vymezení, poslání. Kdo jak a o čem rozhoduje (společný postoj a společná akce). Co to je PESCO.
29. Ochrana vnějších hranic EU, Agentura Frontex, její poslání a fungování.
30. Odpovědnost za zločiny proti lidstvu. Římský statut, postavení a poslání Mezinárodního trestního tribunálu. Právo válečné.